

«Τα παράδοξα της επιθυμίας»

IF-EPFCL 2014

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 1,

Cora Aguerre

Όσο πιο μακριά προχωράμε μέσα στην επιθυμία της γνώσης, τόσο πιο εύκολα διαβαίνουμε την ίδια της την φρίκη.

Η εν λόγω υπέρβαση λαμβάνει υπόψη της αυτό που, διακυβεύεται, από το πραγματικό, στην κατάρτιση του αναλυτή.

Το πέρασμα από την θέση του αναλυόμενου στη θέση του αναλυτή, από την επιθυμία της γνώσης στην επιθυμία του αναλυτή, αποτελεί μία σύζευξη με την οποία η Σχολή καταπιάνεται και στην εξάλειψη της οποίας είναι δυνατόν, να επιδοθεί.

Η Σχολή είναι αυτή που μπορεί να μας τονώσει, να μας αναγκάσει να λογοδοτήσουμε, να εκθέσουμε, να θέσουμε τον εαυτό μας σε δοκιμασία, και αυτό, όχι μόνο μέσα από στο πέρασμα, αλλά και μέσα από την συν-εργασία με τους συναδέλφους.

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 2,

Sidi Askofaré

Την ίδια την στιγμή που επιχειρούσε να τοποθετήσει τον έκκεντρο τόπο(της επιθυμίας)– grosso modo από το Σεμινάριο «Τα μορφώματα του ασυνειδήτου» μέχρι το σεμινάριο πάνω στην *Angoisse* – ο Λακάν δεν έπαψε να υποστηρίζει το παράδοξο της επιθυμίας. Αλλά αν κατέληξε να μιλήσει για τα “παράδοξα της επιθυμίας” ως τέτοια [1] είναι από μια παράκαμψη δια μέσου των ηθικολόγων. Ο Λακάν θα στηριχθεί σε αυτούς για να παράξει μέσα στο φρουδικό πεδίο μια σύλληψη της επιθυμίας μέχρι τότε ανείπωτη. Στην πραγματικότητα έως και αυτόν, συμπεριλαμβανομένης και της ίδιας της ψυχανάλυσης, η

επιθυμία, είχε από καιρό συρρικνωθεί στην φρουδική της εκδοχή του *Wunsch* –όρκου, ευχής.

Αυτό το οποίο ο Λακάν αποκαλεί επιθυμία, σίγουρα προέρχεται από εκεί, προχωράει όμως χωρίς αμφιβολία πολύ πιο πέρα. Είναι ασφαλώς *Wunsch* -και ο Λακάν θα συνάγει από εκεί την θέση του ότι το “όνειρο είναι αίτημα” [2] , όπως επίσης και ότι είναι *das Begehren et die Begierde*, - και το πλέον εντυπωσιακό – ότι είναι και *Lust* [3]. Πρόκειται για κατηγορία τόσο κοινωνική –“επιθυμία του Άλλου”- όσο και ερωτική αλλά και ηθική. Επομένως, πρόκειται για κατηγορία η οποία χρησιμεύει όχι μόνο στο να διατηρεί την συνοχή ενός σώματος θεμελιωδώς αφιερωμένου στον θάνατο, αλλά και να υποστηρίζει τον υποκειμενικό διχασμό -χωρίς τον οποίο το ομιλ-ον θα ήταν τρελό [4]– και η οποία εκδηλώνεται στο επίπεδο του αδυνάτου της σχέσης μεταξύ των φύλων.

Αλλά πέρα από το παράδοξο της επιθυμίας –τετριμμένη εργασία-αλλά και των παραδόξων της, έτσι όπως αυτά αναδεικνύονται από τον ηθικολόγο, η ψυχανάλυση, η ίδια, φέρνει στο φως κατά κύριο λόγο την αποφασιστικότητά με την οποία αντιμετωπίζει το σημαίνον όπως αυτό οριοθετεί το πεδίο ανάμεσα στην αλήθεια και την πράξη.

Ξάφνου τα παράδοξα της κατηγορίας, της πιο διαλεκτικής της ψυχανάλυσης, αποχτούν άλλη διάσταση καθώς συναντούν με ιδιαίτερη ένταση, άλλες έννοιες εξίσου σημαντικές της αναλυτικής εμπειρίας, έννοιες όπως, ο Άλλος, ο Νόμος, η απόλαυση, η ικανοποίηση, το αντικείμενο, το αίτημα, η αναστολή, η ερμηνεία, η αγωνία, η άμυνα, η γνώση, η αντίσταση ή η πραγματικότητα.

Από όπου θα προκύψει ίσως, ότι τα παράδοξα της επιθυμίας-επιθυμία η οποία, ως προς την απόλαυση συνιστά, αυτό που η αλήθεια συνιστά ως προς το πραγματικό- δεν είναι παρά τα παράδοξα του σημαίνοντος, της αλήθειας και του υποκειμένου. (ακριβές και έκπτωτο).

[1] J. Lacan, « *Subversion du sujet et dialectique du désir* », *Écrits*, Paris, Seuil, 1966, p.

812.

[2] J. Lacan, *L'envers de la psychanalyse*, Paris, Seuil, 1991, p. 149.

[3] J Lacan, *Le désir et son interprétation*, Séance du 13 mai 1959.

[4] J. Lacan, *Les formations de l'inconscient*, Paris, Seuil, 1998, p. 43

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 3,

Andréa Brunetto

Η προβληματική γύρω από την επιθυμία, επιμένει ο Λακάν, αφορά «την εκκεντρικότητά της σε σχέση με την ικανοποίηση» [1]. Σύμφωνα με το σεμινάριο, ***Les Formations de l' Inconscient***, [Τα μορφώματα του ασυνειδήτου] η επιθυμία στέκεται πάντα απόμερα, καθότι μονίμως μας ξεγλιστράει, αφού επιδιώκει, πάντα και με κάθε κόστος, ένα αντικείμενο, που δεν είναι ποτέ **αυτό**. Το ασυνείδητο είναι ένας τόπος άλλος, ξένος, ο οποίος δεν εκδηλώνεται παρά μόνο μέσα από μια γκάφα, τη σχάση, όπως υποστηρίζεται από τον ίδιο τον Λακάν στο Σεμινάριο XI: μια «ζώνη από «προνύμφες», «σπάργανα», «το επίκεντρο του αγνώστου» [2].

Η περιπλανώμενη συνθήκη της, είναι ίδιον του ανθρώπινου όντος, καταποντισμένου μες την γλώσσα, βασισμένου στο χαρακτηριστικό του σημαίνοντος. Είναι η ριζική του ετερότητα. Ο Λακάν υποστηρίζει ότι το υποκείμενο είναι υποκείμενο μόνο του λόγου, αποκομμένο από κάθε αυθύπαρκτη υπόσταση, καταδικασμένο να ζει σε ένα είδος οφθαλμαπάτης, η οποία δεν το ωθεί να μιλάει μόνο για όλα όσα ζει, αλλά και να ζει μέσα από ένα παιχνίδι ανάμεσα σε δύο πόλους [3].

Στον ένα από αυτούς τους πόλους το υποκείμενο επιβεβαιώνεται μέσω των

σημαινόντων, μέσω του δικού του *Wunsch* (μέσω της δικής του επιθυμίας), ενώ στον άλλο – απ' όπου η αλήθεια δραπετεύει, κι απ' όπου μοιάζει να διαρρέει σαν από το πιθάρι με τις Δαναΐδες - εκδηλώνεται ως απόλαυση, η οποία και διαιωνίζεται. Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβάνομαι το «*παιχνίδι ανάμεσα στους δύο πόλους*». Μήπως δεν αποδεικνύεται ότι το παράδοξο της επιθυμίας, μέσα απ' αυτό το μονοπάτι, δεν είναι παρά ένα (ομοίωμα) *semblant*;

Στα πορτογαλικά, υπάρχει ένα ρητό που χρησιμοποιείται στις δύσκολες στιγμές, «*αν μείνουμε εδώ, το κτήνος θα μας πάρει, αν τρέξουμε, το θηρίο θα μας φάει*». [4] «*Παίρνω*» (**pegar**) δεν σημαίνει «*κτυπώ*», όπως στα ισπανικά, αλλά «**παρακρατώ**». Το θηρίο, ή μας παίρνει, ή μας τρώει. Ο Zeca Baleiro, συνθέτης και διάσημος Βραζιλιάνος τραγουδιστής, ο οποίος στον τρόπο που παίζει με τις λέξεις χαρακτηρίζεται από ένα είδος λακανικού στυλ, θα συμπληρώσει το ρητό κάνοντας ένα λογοπαίγνιο με την αγγλική γλώσσα «*το κτήνος τρώει*», «*o bicho come. Come, back, again.*» («*έλα πάλι ξανά*»).

Πρόκειται για μια εκδοχή λίγο διαφορετική από το «*ή τα λεφτά ή την ζωή σου*» γιατί το σεξουαλικό νόημα εδώ είναι πιο έντονο. «*Παίρνω κάποιον*» είναι μια έκφραση που χρησιμοποιείται για να **δηλώσει** την σεξουαλική συνάντηση, και η οποία ενέχει επίσης το νόημα του «*γαμάω*».

Σχετικά με το ρήμα «*παρακρατώ*» (*pegar*), υπάρχει ένα σουξέ ενός άλλου Βραζιλιάνου τραγουδιστή, του Seu Jorge, ο οποίος ακούγεται επανειλημμένα στο ραδιόφωνο, και του οποίου τα λόγια διηγούνται την ιστορία ενός ανθρώπου, ο οποίος έλκεται από μια φίλη της γυναίκας του. Τα πράγματα περιπλέκονται, γιατί πρόκειται για μια πολύ όμορφη γυναίκα, και η γυναικεία ομορφιά αγγίζει πάντα την καρδιά του. Ζει λοιπόν σ' ένα δίλημμα: «*να αμαρτήσω ή να μην αμαρτήσω*». Διηγείται επομένως την ιστορία του σε σχέση με το δίλημμά του αυτό, σε σχέση με την επιθυμία του και αναρωτιέται ποια να είναι η θέση του απέναντι στην αμαρτία. Τραγουδώντας, παίζει με την αμφισημία ανάμεσα στο αμαρτάνω (*pecar*) και στο παρακρατώ (*pegar*) [6]. Μέσα από αυτά τα λόγια η λέξη «*αμαρτάνω*» είναι παρούσα καθ' όλη την διάρκεια του τραγουδιού,

αλλά μερικές φορές ο Seu Jorge τραγουδά *rego ή não rego* δηλαδή «να την πάρω ή να μην την πάρω». (Ή μήπως είμαι εγώ αυτός ο οποίος ακούω αυτή την αμφισημία, που δεν υπάρχει; Οι Βραζιλιάνοι συνάδελφοί μου σκέφτονται να απαντήσουν στην ερώτησή μου ... ή όχι;). Μέσα στην «αμαρτία» (*pecado*), αμαρτία στα ελληνικά, υπάρχει η «έλλειψη», όπως το υπενθυμίζει ο Λακάν [7]..... – ή στο "πάρσιμο" [*pegada*] (χαρακτηριστικό). Μήπως είμαστε μέσα στο ομοίωμα αυτού που είναι το **αυτό** ;

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 4,

Patrick Barillot

Επιθυμίες υπάρχουν πάρα πολλές, όχι όμως σαν την επιθυμία της γνώσης, αυτή την οποία, το ασυνείδητο θα μπορούσε να μας αποκαλύψει για την απόλαυση, είτε ευνοχισμένη είτε όχι. (Εν γένει υφίσταται) άρνηση της επιθυμίας της γνώσης, γνώσης η οποία αφορά το ίδιο το ασυνείδητο. Πρόκειται για αυτό που ο Λακάν επιβεβαιώνει στο **Encore** όπου και προσθέτει μέσα από τη "Σημείωση προς τους Ιταλούς" [1] ότι όλη η ανθρωπότητα διακατέχεται από τη φρίκη αυτής της γνώσης.

Εκεί όπου οι ψυχοθεραπευτικές πρακτικές δεν κάνουν τίποτα άλλο από το να ενισχύουν την φρίκη αυτής της γνώσης, η αναλυτική προσφορά προωθεί μια επιθυμία της γνώσης του ασυνειδήτου, όσον αφορά τη σεξουαλική πραγματικότητα και τον ευνοχισμό. Η εν λόγω γνώση, επιδέχεται αποκρυπτογράφηση, δια μέσου της ερμηνείας, καθότι αν και είναι πάντα εκεί, παραμένει κρυπτογραφημένη. Πέρα από την αποκρυπτογράφηση, η ανάλυση παροτρύνει προς μια επιθυμία γνώσης, ίδιον του ψυχαναλυτή, την οποία, αυτός καλείται να επινοήσει ανά πάσα στιγμή, διότι, σε αντίθεση με την ασυνείδητη γνώση «δεν είναι διόλου ξαναζεσταμένη» [2]. Είναι το σημείο εκείνο το οποίο θα αποτελέσει το στίγμα του. Ως προς αυτό, ο αναλυτής θα πρέπει να διαφοροποιηθεί από την υπόλοιπη ανθρωπότητα, αφού βρίσκεται εκεί όπου η επιθυμία αυτής της γνώσης, η οποία είναι και δική του, θα πρέπει να λάβει χώρα. .

[1]LACAN J., « Note italienne », in *Autres écrits*, Paris, Seuil, 2001, p. 308

[2] *ibid*, p. 310

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 5,

Carmine Marrazzo

Επανεφευρέσεις ενός πεπρωμένου

Με ποιο τρόπο οι ψυχαναλυτές μπορούν να υποστηρίξουν την επιθυμία τους, την επιθυμία του αναλυτή, με τα παράδοξα της; Το ερώτημα είναι κρίσιμο και καθορίζει την «*τύχη που θα έχει η ανάλυση, ώστε να συνεχίσει να πριμοδοτείται στην αγορά*» [1], εάν δεν αποτελεί και τη συνθήκη της επιβίωσής της.

Ο Φρόιντ, πρώτος, είχε θέσει το ζήτημα (ερώτημα) αυτό: τα γραπτά του και η αλληλογραφία του το επιβεβαιώνουν. Αλλά την ίδια τη στιγμή όπου ο ίδιος βολεύεται μέσα από μια μοναδική υπεραισιοδοξία σχετικά με την τύχη της επινόησής του, πιστώνει τον αναλυτή με μια άνευ όρων «διαθεσιμότητα» υποχρεώνοντάς τον να δεχθεί το «πεπρωμένο» του, «τη μοίρα, δηλαδή, εκείνου ο οποίος, είναι ο μόνος, ικανός να αντισταθεί στην παραπάνω συνθήκη» [2]. Πώς, όμως να κατανοήσουμε αυτή την «εκτεταμένη διαθεσιμότητα», εάν δεν υπάρχει «τίποτα στη δομή του ανθρώπου που να τον προδιαθέτει προς την ψυχανάλυση»; [3].

Ας ακολουθήσουμε όμως στο σημείο αυτό τον Λακάν. Προσπάθησε να αφυπνίσει το ψυχαναλυτικό κίνημα από τις αποτυχίες και τις αποκλίσεις μιας κατάρτισης η οποία προστάτευε τον ψυχαναλυτή «από μια ρουτίνα, ικανή να εξασφαλίσει την άνεση του» [4]. Άσκησε, επίσης, μια αμείλικτη κριτική η οποία του επέτρεπε να παραπέμψει τις αντιστάσεις στην ίδια την ψυχανάλυση αλλά και στον ψυχαναλυτή. Για πολύ καιρό είχε

πιστέψει ότι το πρωτοφανές θεσμικό γεγονός που συνδέονταν μαζί της ήταν αυτό που απαντούσε στο φροϋδικό πεπρωμένο. Αλλά, εάν επρόκειτο να είναι το «μόνο που αντιστέκεται», αυτό δεν θα ήταν απλώς μια αντίθεση, ένας άλλος τρόπος για να κάνει κανείς να υπάρχει ο Άλλος, αλλά μια απόπειρα να θέσει σε λειτουργία την «επιθυμία του αναλυτή», πολύτιμο κέρδος του τέλους της ανάλυσης, η οποία επιτρέπει σε κάποιον να εξουσιοδοτείται χωρίς «να διασφαλίζεται από τον Άλλο» [5] και αυτό, όχι μόνο στο πεδίο εγγύησης που του προσφέρει η γνώση του Άλλου, αλλά κυρίως στο πεδίο της πράξης. Εν ολίγοις, μια «αξιοσημείωτη διαθεσιμότητα» όσον αφορά την αναλυτική πράξη. Ως εκ τούτου, *s'acte-rise- t –on*. «Ο ψυχαναλυτής [...] δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να παίρνει την θέση του ηθοποιού (acteur) αφού ακόμα κι όταν είναι μόνος του επί σκηνής αυτό αρκεί» [6].

Υπό αυτό το πρίσμα, «τα παράδοξα της επιθυμίας του αναλυτή» δεν είναι τίποτα άλλο παρά τα «παράδοξα της αναλυτικής πράξης». Πρόκειται για εκείνη την πράξη «που εμείς (αρχίζουμε) να (την) υποθέτουμε από την στιγμή της επιλογής, όταν ο αναλυόμενος δηλαδή περνάει στην θέση του αναλυτή» [7], «στην οποία ο ψυχαναλυτής μοιάζει να αντιπαραθέτει την πιο φρενήρη άγνοια» [8] και «μπροστά στην οποία (ο αναλυτής) νοιώθει να διακατέχεται από φρίκη» [9], *acte-horr*, (πράξη –φρίκης) και η οποία τον καθλώνει στην θέση «του απόβλητου της λεγόμενης (ανθρωπότητας)» [10].

[1] Lacan J., «Note italienne», *Autres écrits*, Seuil, Paris, 2001, p. 310.

[2] S.Freud, «Résistances à la psychanalyse », in *Nouvelle Revue de Psychanalyse*, n°20, 1979, ou in *Bloc notes de la psychanalyse*, n°17, 2000.

[3] *Correspondance S. Freud – L. Binswanger (1908-1938)*, Calmann-Levy, Paris, 1992, p. 134.

[4] J. Lacan, *Proposition du 9 octobre 1967 sur Le psychanalyste de l'École*, *Textes de référence EPFCL*, www.champlacanian.net

[5] J. Lacan, « Subversion du sujet et dialectique du désir dans l'inconscient freudien », *Ecrits*, Seuil, Paris, 1966, p.825.

[6] J. Lacan, *Le Séminaire Livre XVI, D'un Autre à l'autre*, Seuil, Paris, 2006, leçon du 4 juin 1969, p. 350

[7] J. Lacan, « L'acte psychanalytique. Compte rendu du Séminaire 1967-1968 », in *Autres écrits*, Seuil, Paris, 2001, p. 375

[8] J. Lacan, *Le Séminaire Livre XV, L'acte psychanalytique*, inédit, leçon du 29 novembre 1967

[9] J. Lacan, *Lettre au journal Le Monde*, 24 janvier 1980

[10] J. Lacan, «Note italienne», *cit.*, p. 308.

[11] J. Lacan, «Sur la transmission de la psychanalyse» (1978), *La Psicoanalisi*, n° 38, Astrolabio, Roma, 2005, pp. 13-16.

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 6,

Martine Menès

Ούτε φόβος ούτε οίκτος.

Μα θα πρέπει όντως να είσαι ήρωας; Ειδικά αν είσαι / γεννημένος κορίτσι.

«Μήπως, δεν έκλαψα αρκετά που είμαι κορίτσι!»

Ερώτηση στην οποία η Ισμήνη σαν «αληθινό » κορίτσι απαντάει: «Επιθυμείς πράγματα ανέφικτα.»

Κόρη του πατέρα της, η Αντιγόνη του υποδεικνύει μετά θάνατον αυτό που είναι ο νόμος, ο αληθινός .

Έχοντας ως πρόσχημα τους θεούς , θάβει τον Πολυνίκη, «το είναι της» , το double της στην αιμομιξία, επειδή «είναι ο αδελφός της». Αυτό είναι όλο.

Α, όχι. Είναι, επίσης, και ο ανιψιός της, ίχνη του σφάλματος: τύφλωση που επιβλήθηκε στον πατέρα μπροστά στους οιωνούς, τυφλή αγάπη της μητέρας για τα αγόρια της, όλα τα αγόρια.

«Αυτό το θύμα, τόσο εκούσια φοβερό» δεν μένει ποτέ σιωπηλό ενώπιον του έκπληκτου Κρέοντα:

«... από μας τους δύο , θα ήταν εκείνη ο πιο άντρας αν άφηνα το θρίαμβό της ατιμώρητο.»

«Τόσο άκαμπτη όσο κι ο πατέρας της» βρυχήθηκε ο Χορός

Δύσκολα συλλαμβάνεις τη γυναίκα, παρότι εκείνη είναι (γυναίκα), αν και δεν το αναγνωρίζει παρά μόνο...μέσα από το πέρασμα στον θάνατο, θρηνώντας που ούτε θα αγαπηθεί ποτέ, ούτε θα γίνει μητέρα .

Εξάλλου, ο Αίμων δεν την συναντάει παρά στο «εκτός τόπου» της σεξοποίησης, όπου και είναι φυλακισμένη.

Ψευδής νάρκισσος, εκείνη τον κοιτάζει μέσα στις λίμνες (των δακρύων της).

Υπάρχει άραγε μια επιθυμία στην οποία πρέπει να ενδώσει κανείς, ώστε να μην

υποχωρήσει μπροστά στην επιθυμία του;

Citations extraites de l'Antigone de Sophocle et du Séminaire VII de J Lacan, L'éthique de la psychanalyse, leçons XIX à XXI.

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 7,

Sonia Alberti

Παράδοξο, από τα ελληνικά «παρά», το οποίο τις περισσότερες φορές μεταφράζεται ως «κατά» (σε αντίθεση) και ως «δόξα» δηλαδή αληθινή γνώμη. Στο Σεμινάριό του, στις 10 Μαΐου 1977, ο Λακάν διερωτάται αν θα ήταν δυνατόν να εκπροσωπηθεί το παράδοξο [1].

Για να εμβαθύνουμε λίγο περισσότερο στο σημείο αυτό, ας θυμηθούμε το παράδοξο του ψεύτη, γεγονός το οποίο εγείρει το ακόλουθο ερώτημα από την πρόταση που είχε προφερθεί κατά τον έκτο αιώνα π.Χ από τον **Επιμενίδη τον Κρητικό**: «όλοι οι Κρήτες είναι ψεύτες». Πώς μπορεί ο Επιμενίδης, όντας ο ίδιος Κρής, να λέει κάτι τέτοιο για τους Κρήτες. Μήπως, καθώς είναι και ο ίδιος Κρητικός, ψεύδεται; Και αν ψεύδεται, δεν λέει κατά συνέπεια την αλήθεια; Για τη λογική παραμένει αναποφάνσιμο. Το παράδοξο ασχολείται με το αναποφάνσιμο - ο Λακάν το επιβεβαίωσε κατά την ομιλία του με θέμα **"Η γνώση του ψυχαναλυτή"**, όταν εισήγαγε από την πλευρά «γυναίκα», τη μη ύπαρξη (έμφυλης σχέσης) από την μια, και το μη-όλο, από την άλλη [2]. Είναι στο σημείο μεταξύ του αναποφάνσιμου από την πλευρά της γυναίκας και την αντίφαση, την οποία ο ευνουχισμός εγγράφει στην ύπαρξη από την πλευρά του άνδρα, όπου ο Λακάν ενεργοποιεί την έλλειψη, την σχάση, την επιθυμία και το αντικείμενο α. Κατά συνέπεια, ορίζει τον ευνουχισμό ως κάτι ανάλογο με το «το κάθε τι που κυοφορεί την επιθυμία», επιβεβαιώνοντας εν συνεχεία ότι, αν επιθυμούμε και είμαστε σε μια διαρκή σχέση με το αντικείμενο α, οφείλεται ακριβώς σ' αυτό.

Αλλά τα παράδοξα της επιθυμίας προκύπτουν ακριβώς από εκεί, από «το Ένα το

οποίο συνομιλεί μόνο του, δεδομένου ότι προσλαμβάνει το μήνυμα του υπό την ανεστραμμένη του μορφή» [3]. Στο ότι το Ένα συνομιλεί μόνο του, οφείλεται το γεγονός ότι το αντικείμενο α - αυτό που αναδύεται μέσα από την κυκλοφορία μεταξύ του αναποφάνσιμου και της αντίφασης - δεν συνιστά μόνο ένα αντικείμενο, το οποίο λειτουργεί ως αίτιο της επιθυμίας, αλλά και ως αντικείμενο της απόλαυσης, αντικείμενο απόσεξουαλικοποιημένο με την φροϋδική σημασία του όρου, δηλαδή, χωρίς να αναφέρεται στο φαλλό.

Πρόκειται για τις παρατηρήσεις που είχε κάνει ο ίδιος ο Λακάν όταν έχτιζε με διαφορετικό τρόπο την θεμελιώδη φαντασίωση στην ιδεοψυχαναγκαστική νεύρωση. από εκείνη της υστερίας: κι αν στην πρώτη, το αντικείμενο είναι πάντοτε μεταφορικοποιημένο, μέσω της φαλλικής αναφοράς που το επικαλύπτει, στην τελευταία, γίνεται μετωνυμικό. Στην πρώτη περίπτωση, το υποκείμενο γνωρίζει ότι η έλλειψη εγγράφεται μέσα στον Άλλο και είναι αυτή την οποία δεν θέλει να δει για να μην βρεθεί αντιμέτωπο με το αναποφάνσιμο, ενώ στη δεύτερη «για να προσπαθήσει να καταργήσει τη δυσκολία που περιέγραφα υπό το όνομα του παρασιτισμού τού σημαίνοντος μέσα στο υποκείμενο». Ο ψυχαναγκαστικός, εάν στοχεύει στην υποβάθμιση του Άλλου, είναι για να αποκαταστήσει την επιθυμία του, στην προτεραιότητά της»[4].

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, η δυνατότητα του περάσματος μέσα από αυτό που ο Φρόντ αποκαλεί νεύρωση της μεταβίβασης, μπορεί να οδηγήσει, διανοίγοντας τον δρόμο προς την ανάδυση των παράδοξων της επιθυμίας, σ' ένα στοίχημα το οποίο θα επιτρέψει το ξεπέραςμα του Άλλου. Αλλά και στις δύο περιπτώσεις, γίνεται εξίσου ξεκάθαρο ότι αυτά τα παράδοξα δεν μπορούν να έρθουν στο φως, παρά μόνο την στιγμή όπου δύναται να αναγνωρισθεί πως εκείνο που παρασιτεί, διά μέσου του σημαίνοντος συνιστά στην πραγματικότητα έναν Βορρόμειο κόμβο [5], ο οποίος όχι μόνο αρθρώνει το **RSI** αλλά και συγκροτεί το αναποφάνσιμο μέσα στο οποίο αρθρώνονται η επιθυμία και η απόλαυση.

[1] « *Les paradoxes sont-ils représentables ? [...] Δόξα [dóxa], c'est l'opinion vraie. Il n'y a pas la moindre opinion vraie, puisqu'il y a des paradoxes* ».

[2] Leçon du 1er juin 1972.

[3] Leçon du 10 mai 1977.

[4] J. Lacan, *Le Séminaire, livre VIII, Le transfert*, Paris, Seuil, 2001, p. 295

[5] « Ce corps-de, est parasité par le signifiant ; car le signifiant, s'il fait partie du Réel, si c'est bien là que j'ai raison de situer le Symbolique, il faut penser à ceci, c'est que cette corps-de, nous pourrions bien n'y avoir affaire que dans le noir. Comment reconnaitrions-nous, dans le noir, que c'est un noeud borroméen ? C'est de cela qu'il s'agit dans la Passe ».

«Αυτό το σώμα-του, το παρασιτεί το σημαίνον , διότι το σημαίνον, αν αποτελεί μέρος του πραγματικού, αν είναι εκεί όπου έχω λόγους να εγκαταστήσω το Συμβολικό, πρέπει να σκεφθούμε το εξής, ότι, με αυτό το σώμα-του, θα μπορούσαμε, να μην έχουμε σχέση μαζί του ,παρά μόνο μέσα στο σκοτάδι.

Πώς θα αναγνωρίσουμε μέσα στο σκοτάδι, ότι πρόκειται για ένα Βορρόμειο κόμβο; Είναι, ακριβώς αυτό για το οποίο διερωτώμεθα στο πέρασμα» .

" J. Lacan, *Le Séminaire, livre XXIV, L'insu que sait de l'une-bévue s'aile à mourre*), leçon du 15 février 1977

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 8,

Marcelo Mazzuca

Η επόμενη συνάντησή μας στο Παρίσι μας οδήγησε στον δρόμο της επιθυμίας και

του παράδοξού της: πώς θα έχουμε πρόσβαση σ' αυτή δια μέσου της ερμηνείας, αφού είναι λογικά ασυμβίβαστη με την ομιλία; Απάντηση: Όχι χωρίς μια άλλη επιθυμία.

Πρόκειται για διαδικασία η οποία ανοίγει ένα ευρύτατο φάσμα κλινικών προβλημάτων, καταλήγοντας σε έναν ιδιαίτερο ηθικό αναστοχασμό: στο να τεθούν, δηλαδή οι συντεταγμένες της επιθυμίας του αναλυτή, «αυτό το είδος της επιθυμίας που εκδηλώνεται μέσα στην ερμηνεία» [1], αυτό το «θεμέλιο» της όλης κατάρτισης του αναλυτή.

Υπό αυτή την έννοια, δεν μπορεί να θεωρηθεί τυχαίο ότι ο ίδιος ο Λακάν διατύπωσε για πρώτη φορά το ζήτημα της επιθυμίας του αναλυτή τη στιγμή ακριβώς εκείνη κατά την οποία επεχείρησε να μιλήσει για το παράδοξο της επιθυμίας [3]. Η τοπολογική διατύπωση της επιθυμίας, το 1958, τον οδηγεί αναπόφευκτα σε μια ηθική της θεραπείας, η οποία συνίσταται στην ενσωμάτωση «των Φροϋδικών κατακτήσεων επί της επιθυμίας, έτσι ώστε «να τους προσδώσει μια απάντηση μέσω της πράξης» [4]

Στη συνέχεια, μετά από δέκα χρόνια διδασκαλίας, ο Λακάν επεξηγεί αυτή την δομή της αναλυτικής πράξης. Εν προκειμένω, θα μπορούσαμε να προσφύγουμε σε πληθώρα αναφορών, οι οποίες θα μπορούσαν να αναδείξουν τις διαφορετικές πτυχές της λειτουργίας της «επιθυμίας του αναλυτή» και τις αλγεβρικές διατυπώσεις που την υποστηρίζουν [5]. Η προσφυγή αυτή υποδηλώνει το ακόλουθο ερώτημα: πώς μπορούμε να πούμε ότι η σημασία ενός ονείρου αποτελεί την εκπλήρωση μιας επιθυμίας, (με ότι συνιστά ακριβώς «το ανεκπλήρωτο» αυτής της ονειρικής πραγματοποίησης);

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι το νόημα της επιθυμίας του αναλυτή - που δεν σημαίνει αυτή ή εκείνη την επιθυμία του αναλυτή, αλλά την ίδια την έννοια της επιθυμίας του αναλυτή ως ηθική και κλινική λειτουργική έννοια - είναι εκείνη της «υλοποίησης στην πράξη».

Ωστόσο, θα μπορούσαμε μετά απ' αυτό να υποστηρίξουμε, και μάλιστα με τρόπο πιο ριζοσπαστικό, ότι η εν λόγω επιθυμία είναι απαλλαγμένη από παράδοξα; Πώς ο

αναλυτής θα αντιμετωπίσει την παράδοση δομή της επιθυμίας; Αυτές οι ερωτήσεις παραπέμπουν στην κλινική του τέλους της ανάλυσης και του περάσματος, ανοίγοντας τη συζήτηση σχετικά με τους συνακόλουθους δεσμούς μεταξύ επιθυμίας και πράξης, αλλά και μεταξύ απόλαυσης και ικανοποίησης. Έτσι το τέλος, δεν αρκεί να τοποθετήσει την κατάρρευση της αλήθειας της επιθυμίας σε ένα «ψεύδομαι», αλλά επιπλέον θα πρέπει να είναι σε θέση να την συσχετίσει (την επιθυμία) με την πηγή της ενόρμησης και με το ίδιο το λέγειν που κατονομάζει. Ακόμα κι αν αυτή η ονομασία είναι εκείνη του «Πινόκιο», δεν αρκεί για να αναδείξει το υποκείμενο της εκφοράς, θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να ελέγξει αν η καρδιά του είναι κατασκευασμένη από ξύλο ή εάν είναι αληθινή, και αν πράγματι η μύτη του θα μακρύνει, ή όχι.

[1] J. Lacan, (1962-1963) *Le séminaire, Livre X, L'Angoisse*, Paris, Seuil, 2004, p. 68.

[2] J. Lacan, (1963-1964) *Le séminaire, Livre XI, Les Quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse*, Paris, Seuil, 2001, leçon du 15 janvier 1964.

[3] J. Lacan, *Ecrits*, “*La direction de la cure et les principes de son pouvoir*”, (1958) Paris, Seuil, 1966, p. 617.

[4] *Ibid.* p. 615.

[5] J. Lacan, *Le séminaire, Livre XI, Les quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse*, Paris, Seuil, 2001, leçon du 15 janvier 1964.

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 9,

Albert Nguyên

Μια νέα επιθυμία

Μερικές επισημάνσεις σχετικά με το θέμα αυτό, και μια ερώτηση: Μια καινούρια επιθυμία; Από πού η επιθυμία αντλεί την προέλευση της; Ο ποιητής **Reiner Kunze** γράφει κατά τρόπο άκρως λιτό : **«Στη διάρκεια της έκπληξης κατοικεί το ποίημα, Είναι εκεί που πηγαίνουμε».**

Από παράδοξο σε παράδοξο ,οδοιπορεί η ανάλυση, αλλά για να ονομάσει και, ακόμη περισσότερο: «να κατονομάσει εκ νέου τα πράγματα του κόσμου», όπως λέει ο **F.Cheng**, για να απαντήσει σ' αυτό που δεν κατονομάζεται, άλλο όνομα του αδύνατου : τέτοια είναι η επιθυμία. Το υποκείμενο, είναι θήραμα της επιθυμίας του και της παραδοξότητάς της, στην οποία ο Λακάν αναφέρεται στη σελίδα 558 του σεμιναρίου «Η επιθυμία και η ερμηνεία της».

«Η επιθυμία, είναι άλλοτε υποκειμενικότητα - ως αυτό που βρίσκεται στο επίκεντρο της υποκειμενικότητάς μας, ως αυτό το οποίο επί της ουσίας είναι υποκείμενο - και άλλοτε το αντίθετο, αφού εναντιώνεται στην υποκειμενικότητα σαν μια αντίσταση, σαν ένα παράδοξο, σαν ένας πυρήνας που έχει απορριφθεί, που έχει αναιρεθεί». Παράδοξο της επιθυμίας συνδεδεμένο με την αγάπη και την απόλαυση του συμπτώματος.

Επιθυμία του αναλυτή, η οποία προήλθε από την ίδια την πράξη που τον στηρίζει, υπαγορεύοντας μια ηθική που κυβερνά το Λέγειν, το Ένα-λέγειν, το πραγματικό. Γιού που διασταυρώνονται, που διαπλέκονται, που εμπλέκονται ως αλληπάλληλες μορφές, και των οποίων η επιθυμία αναδύεται μέσα από το αίτιό της, όχι όμως χωρίς ενοχή.

Μια νέα επιθυμία, η οποία έχει ως μοντέλο το **d'Ein neues Subjekt**, και την οποία ο Λακάν ξαναμετέφρασε ως εξής: ότι υπάρχει το υποκείμενο, είναι κάτι καινούργιο αλλά, ότι υπάρχει αυτή η επιθυμία που είχε απορριφθεί, είναι ακόμα πιο καινούργιο. Στο τέλος, όπως και στην συνέχεια, η νέα αυτή επιθυμία εγγράφεται, γράφεται ως αποτέλεσμα της διάλυσης, της συρρίκνωσης των παραδόξων της απόλαυσης, των παραδόξων της αγάπης και των παραδόξων της επιθυμίας, εξ' αιτίας ακριβώς αυτού του αμείλικτου πραγματικού. Η επιθυμία του αναλυτή είναι επιθυμία της γνώσης, ειδικότερα από την

στιγμή που εξέπεσε η επιθυμία της γνώσης και η αγάπη της. Έτσι, αυτή η επιθυμία της γνώσης ισοδυναμεί με την τύχη να δοθεί στην άγνοια, η ευρύτητα που της αναλογεί: η άγνοια είναι αυτό που απομένει (υπολείπεται) .

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 10,

Silvia Migdalek

Παίζοντας με τις ηδονές της ετυμολογίας και του λεξικού, διαβάζουμε ότι η λέξη «παράδοξο» προέρχεται από την ελληνική (παρά-και δόξα) που σημαίνει «πέρα από αυτό που είναι αξιόπιστο», συμπεριλαμβανομένης και της ίδιας της ιδέας της εναντίωσης στη κοινή γνώμη. Σήμερα, ο όρος «παράδοξο» επιδέχεται πολλών σημασιών, κρατάμε όμως μια από αυτές, λόγω της απήχησής της στην αναλυτική πρακτική: ***δήλωση της οποίας η επαλήθευση, ή η διάψευση είναι της τάξεως του άφατου.***

Μπορεί να είναι μέσα στην κλινική της ερωτικής ζωής που το παράδοξο της επιθυμίας εκδηλώνεται με μοναδικό τρόπο, δίνοντας μορφή σε αυτό που μπορούμε να ονομάσουμε το παράδοξο της αγάπης. Και σχετικά με αυτό – ας το πούμε από την αρχή - η αγάπη δεν είναι η επιθυμία, ***η επιθυμία είναι η ενορμητική αγκίστρωση της αγάπης.***

Ο Φρόντ μας λέει ότι είμαστε απρόθυμοι να συλλάβουμε την αγάπη σαν μια επί πλέον μερική ενόρμηση. Στο σημείο αυτό πιστεύουμε ότι διακρίνουμε μια τάση του Φρόντ προς το όλον. Είναι το εγώ που αγαπάει ή που μισεί, αφού η σχέση μεταξύ της ενόρμησης και του αντικειμένου ονομάζεται καθήλωση, καθήλωση σε ένα όριο αυτό-ερωτικό, διαστροφικό χαρακτηριστικό της νεύρωσης. Ως εκ τούτου, η αγάπη φέρει το σημάδι της ενορμητικής καταγωγής της.

Όταν ο Φρόντ εγκαθιδρύει τη θεωρία του για την αγάπη, αυτό που τον νοιάζει

είναι να μεταστρέψει την «κοινή γνώμη» η οποία δεν καταφέρνει να επικεντρωθεί σ αυτό που αφορά το αίτιο της αγάπης: δεν αγαπάμε επειδή επιθυμούμε, αλλά είναι επειδή επιθυμούμε, που αγαπάμε. Η Επιθυμία αποκαλύπτει ότι η δομή είναι φορέας μιας σχάσης. Πρόκειται για άποψη την οποία ο Φρόντ απεικονίζει από πολύ νωρίς, υπό το κάλυμμα μιας μυθικής εμπειρίας ικανοποίησης. Η εμπειρία αυτή εγγράφει την ανεπανόρθωτη απώλεια του αντικειμένου, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την ανάδυση της επιθυμίας, πρωταρχική κίνηση της φύσης του ψυχισμού. Αυτή σύμφωνα με τα λόγια του Λακάν στο Σεμινάριο VII, «Η Ηθική της ψυχανάλυσης», αποτελεί μια «αποχώρηση από την αθλιότητα (μιζέρια)» [1].

Το ανείπωτο, **DAS DING**, ως ο πυρήνας ο μη προσδιορίσιμος του Άλλου, δεν επιτρέπει καμία ταύτιση. Το Πράγμα στο βαθμό που είναι κενό από λόγο θα φωλιάσει μέσα σε όλα όσα μπορούν να ειπωθούν. Είναι αυτό που μας εισάγει, στην συνέχεια, στη λογική του μη-όλου μέσα στο λέγειν, και φυσικά, μέσα σε όλους του ερωτικούς λόγους επίσης. Παράδοξο της αγάπης που λαχταρά τα πάντα, επειδή δεν θέλει να ξέρει τίποτα για τον ευνουχισμό ή μαζί με τον Λακάν, επειδή δεν θέλει να ξέρει τίποτα για την αδυνατότητα να εγγράφει την σεξουαλική σχέση: παραδόξως, τίποτα δεν τη καθιστά περισσότερο παρούσα, αυτή την διάσταση του αδύνατου του πραγματικού, από την ίδια την ερωτική εμπειρία.

Εξ ίσου στον Φρόντ και στον Λακάν, μπορούμε να βρούμε την χρήση αυτής της διάστασης ως αδυνατότητα λογική, αρχέγονη, και γόνιμη. Μέσα στην ερωτική ζωή αυτό το «σκοτεινό αντικείμενο του πόθου» ασυμβίβαστο με τον λόγο, εμφανίζεται πάντα κάτω από μια δραματική διάσταση. Δεν είμαστε ποτέ πιά υπό την εξουσία του άλλου.... όταν τον αγαπάμε (προκύπτει)..... μια ερωτική φαρσοκωμωδία.

Η προβληματική του παράδοξου ανάμεσα στην επιθυμία και στον έρωτα, μας ανοίγει μια σειρά από ενδιαφέρουσες αρθρώσεις, Μία από αυτές έχει την αναφορά της σε αυτό, που μαζί με τον Φρόντ ονομάζουμε αγάπη της μεταβίβασης. Μορφή αγάπης που αναδείχθηκε μέσα στην μεταβίβαση και που ο Φρόντ εγκαθιδρύει σαν αντίδραση στην

ερμηνεία. Μια αγάπη απείθαρχη και ακατάβλητη, ερωτομανιακό όριο της αγάπης, που συνήθως χαρακτηρίζει την κλινική εκείνων των «γυναικών με τα πρωτόγονα πάθη». Θα μπορούσαμε να πιστέψουμε ότι σ' αυτό το σημείο διατρανώνεται το αδιαπέραστο του ασυνειδήτου.

Η αγάπη της μεταβίβασης, υπό την εκδοχή της επανάληψης, καλύπτει **το αντικείμενο του τραύματος**. Στην αρχή η μεταβίβαση ενδύεται την μορφή της ταύτισης αλλά, εν συνεχεία, ο Λακάν προτείνει ότι αυτό που πρέπει να λειτουργήσει, είναι η επιθυμία του αναλυτή η οποία και θα οδηγήσει ακριβώς στην υπέρβαση του επιπέδου των ταυτίσεων. Η υπέρβαση αυτή δεν μπορεί να παραχθεί χωρίς την κινητήρια δύναμη που είναι η επιθυμία του αναλυτή: «για να σας δώσω κάποιους τύπους αναφοράς, θα έλεγα, ότι εάν η μεταβίβαση είναι αυτό που διαφοροποιεί το αίτημα από την ενόρμηση, η επιθυμία του αναλυτή είναι αυτό που το επαναφέρει» [2]. Πρόκειται για μια επιθυμία η οποία στοχεύει να αποκαλύψει εκ νέου την ενορμητική προέλευση κάθε αιτήματος, αρχικά επικαλυμμένη από την ίδια την αγάπη της μεταβίβασης.

Μια επιθυμία η οποία δεν είναι μια αμιγής επιθυμία, την οποία ο Λακάν κατονομάζει ως εκείνο το οποίο έρχεται να διεκδικήσει «την απόλυτη διαφορά», οδηγώντας έτσι στο ερώτημα: πώς το υποκείμενο θα βιώσει αυτό το πέρασμα (traversée) που επισυμβαίνει αποκλειστικά μέσα στην αναλυτική εμπειρία. Μέσα από τις μαρτυρίες της **passee** εξακριβώνεται, πως είναι γύρω από αυτές τις μεταμορφώσεις της ερωτικής εμπειρίας όπου παράγονται οι κρίσιμες καμπές οι οποίες ωθούν το υποκείμενο να επωμισθεί μια θέση τόσο απέναντι στην επιθυμία του - για να ανοίξει μια άλλη δυνατή άρθρωση πάνω στο θέμα – όσο και απέναντι στην απόλαυση, την οποία επεξεργάστηκε κατά την διάρκεια της ανάλυσης. Ποιες αρθρώσεις ή διαφορές θα μπορούσαμε να εγκαθιδρύσουμε ανάμεσα στην αγάπη της μεταβίβασης, στον φροϋδικό κανόνα της ηθικής γύρω από τον νόμο της αποχής και την επιθυμία του αναλυτή; Αναμφίβολα δεν πρόκειται για το ίδιο πράγμα.

Στον Λακάν, ήδη από το σεμινάριο **XX** και μετά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι

επιχειρείται ένα άνοιγμα, αλλά και κάποιες καινοτομίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο σκέπτεται αυτήν την διάσταση, την τόσο σημαντική της ανθρώπινης εμπειρίας. Θα μπορούσαμε ίσως να συνοψίσουμε αυτή την κίνηση σαν ένα άνοιγμα μέσα στο οποίο οι προηγούμενες επεξεργασίες παραμένουν σταθερές, ενώ οι καινούριες συμπεριλαμβάνουν υποχρεωτικά νέες προοπτικές, οι οποίες στο σύνολό τους συνιστούν μια νέα επανεκτίμηση της αγάπης.

Έτσι, το επόμενο μας ραντεβού θα μπορούσε να γίνει η ευκαιρία ώστε να δούμε ποιες είναι οι καινούριες τάσεις οι οποίες διανοίγονται στην διδασκαλία του Λακάν από τα χρόνια του 70. Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει άλλωστε ο τρόπος με τον οποίο η **Colette Soler** στο βιβλίο της **«Les affects lacaniens»** συνοψίζει αυτή την καινούρια προοπτική: «το αίνιγμα της αγάπης [...] μετατρέπεται σε αποκαλυπτικό αδιέξοδο του ασυνειδήτου, σαν γνώση η οποία είναι εκεί, τυφλή, εν αγνοία (του υποκειμένου) εμπόδιο στην σεξουαλική σχέση. Αποτελεί ένδειξη όχι μιας δι-υποκειμενικότητας, αλλά μιας αμοιβαίας αναγνώρισης ανάμεσα σε δύο ομιλ-όντα, αποτέλεσμα των δύο **«lalangues»**.

Ξεκινώντας από το σεμινάριο **XX Encore**, παράγεται έτσι μια καινούρια προσέγγιση της αγάπης, η οποία γίνεται σήμα ενός affect του ασυνειδήτου. Και για να ολοκληρώσω, θα μοιραστώ μαζί σας το ακόλουθο απόσπασμα από το τέλος του σεμιναρίου, ώστε να συμβάλω στην προετοιμασία του επόμενου ραντεβού μας στο Παρίσι τον Ιούλιο του 2014.

«... Je dirai que l'important de ce qu'a révélé le discours psychanalytique consiste en ceci, dont on s'étonne qu'on ne voie pas la fibre partout, c'es que le savoir qui structure d'une cohabitation l'être qui parle, a le plus grand rapport avec l'amour. Tout amour se supporte d'un certain rapport entre deux savoirs inconscients.

Si j'ai énoncé que le transfert, c'est le sujet supposé savoir qui le motive, ce n'est qu'application particulière, spécifiée de ce qui est là d'expérience. Je vous prie de vous rapporter au texte de ce que, au milieu de cette année, j'ai énoncé sur le choix de l'amour.

J'ai parlé en somme de la reconnaissance, de la reconnaissance, à des signes toujours ponctués énigmatiquement, de la façon dont l'être est affecté en tant que sujet du savoir inconscient. Il n'y a pas de rapport sexuel parce que la jouissance de l'Autre prise comme corps est toujours inadéquate – perverse d'un côté, en tant que l'Autre se réduit à l'objet a- et de l'autre, folle énigmatique. N'est-ce pas de l'affrontement à cette impasse, à cette impossibilité d'où se définit un réel, qu'est mis à l'épreuve l'amour ? »

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Freud S., (1895), « *Esquisse pour une psychologie scientifique* » in *Naissance de la psychanalyse*. Paris, P.U.F. 1996.

- Freud S., (1900), *L'interprétation des rêves. Œuvres complètes, volume IV.* , Paris, P.U.F. 2004.

- Freud S., (1915), « *Remarques sur l'amour de transfert* » in *La technique psychanalytique*. Paris, P.U.F. 2007.

- Freud S., (1915), *Pulsions et destin des pulsions*. Paris, Payot, 2010

- Lacan J., (1959-1960), *Le séminaire, livre VII. L'éthique de la psychanalyse*. Paris, Le Seuil, 1986.

- Lacan J., (1973-1974), *Le séminaire, livre XXI. Les non dupes errent*. Non paru.

[1] Lacan J. *Le Séminaire, livre VII , l'éthique de la psychanalyse*. Paris, Le Seuil, collection *Champ freudien*, 1986. P.164.

[2]Lacan J., *Séminaire XI, Les quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse*, Seuil, p.245

[3] Soler C., *Les affects lacaniens*, PUF, p.115

[4] Lacan J. , *Séminaire XX, Encore*, Seuil, p. 13

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ 17,

Colette Soler

Η επιθυμία, που πιάνεται από...

Ενώ με απασχολούσε άλλο πράγμα, μου ήρθε ξαφνικά μια αλλόκοτη ιδέα: ότι η επιθυμία που «πιάνεται από τα κέρατα» δεν οδηγεί και πολύ μακριά, όσο κι αν δεν αρέσει στον Πικασσό από όπου και δανείστηκα την φράση. Όχι πάντως μακρύτερα από όσο το κρεβάτι, πεδίο ερωτικών περιπτώξεων.

Για όποιον θέλει να(συνεχίσει) να ταξιδεύει θα πρέπει να «την πιάσει» αλλιώς. Αλλά πώς(*comment*);

«Ακριβώς έτσι: (*mécomment*)» [1]*

Αυτό το «*mécomment*» επικαλείται την ομιλία και την τοπολογία της, απορρίπτοντας κάθε απόπειρα του όργανο-δυναμισμού, είτε του παρόντος είτε του παρελθόντος όπως εκείνου του **HENRY EY** ή της νεύρο-αγωγιμότητας. Ο όργανο-δυναμισμός είναι ακριβώς αυτό που προσεγγίζει τον άνθρωπο μέσω τού οργανισμού του και επομένως και την επιθυμία του μέσω του οργάνου του, πιστεύοντας ότι είναι μέσα από

το όργανο που το «Αιώνιο θηλυκό θα σας σηκώσει ψηλά», όπως το λέει με αμίμητο τρόπο ο Λακάν. Ήταν το όργανο που εξυμνούνταν και μάλιστα που στρίγγλιζε μέσα στις σάλες των εφημεριών της εποχής του Λακάν. Για τους ψυχιάτρους, ήταν ακόμα οι καλές εποχές, αλλά έκτοτε έχασαν το όργανό τους, θέλω να πω την φωνή τους και από ότι ξέρω οι σάλες των εφημεριών δεν «ακούγονται» πια και τόσο πολύ. Κι αυτό οφείλεται στο ότι ο όργανο-δυναμισμός χειρότερος από ποτέ δεν εγκωμιάζεται πια, δεν ασχολείται με την επιθυμία αλλά ως επί το πλείστον με αυτό που πρεσβεύει την νέα τάξη πραγμάτων των οργάνων, όλων των οργάνων.

Η ψυχανάλυση είναι η μόνη, που την απασχολεί η επιθυμία και για αυτό είμαστε περήφανοι. Μόνο που το να επιθυμείς σημαίνει να βρίσκεσαι σε «άμεση» σχέση με τον ευνουχισμό. Από όπου άλλωστε προκύπτουν και οι εναλλακτικές φάσεις ανάμεσα στην ευχαρίστηση του οργάνου που δίνει τόσο την αίσθηση της ζωής και την αγωνία η οποία οδηγεί στο πραγματικό. Ποιος θα ήταν λοιπόν αυτός που θα άξιζε το όνομα «του κατ'εξοχήν επιθυμούντος»; Όχι πάντως ο νευρωτικός.

.....

[1] *L` étourdit, Scilicet 4, p.27*

Στην μετάφραση και επεξεργασία των κειμένων συμμετείχαν οι

Σκαράκη Ιωάννα, Μωριάτης Σ. Κομματά Ε., Μπράτης Δ.